



# KMETOVALEC

## KMEČKA ZADRUGA SEVNICA - GLASILO KMETOV

Kmečka zadruga Sevnica z.o.o., Savska cesta 20c, 8290 Sevnica

Tisk: TISKARNA JORDAN, Kriško

ŠTEVILKA: 123

SAMO ZA INTERNO UPORABO

DATUM: 28. 03. 2012

### ZATIRANJE PLEVELOV V OZIMNIH IN JARIH ŽITIH

Najugodnejši čas za zatiranje plevelov v žitih je v času razraščanja, do pojava prvega kolenca, ko so pleveli še manjši, občutljivejši in jih škropivo lažje doseže. Ozimne so sedaj v fazi razraščanja, jarine pa v fazi vznika. Rast žit je prekinila suša, ki tudi preprečuje vznik semenskih plevelov, zato je z uporabo kontaktnih herbicidov potrebno počakati do vznika plevelov, delovanje herbicidov preko tal pa onemogočajo suha tla. Herbicide pred dežjem lahko uporabite le tam, kjer so že zrasli trajni koreninski pleveli npr. osat, ščavje, njivska meta, slak,...

Največ škode v žitih povzročajo trajni pleveli kot so smolenec, njivski slak, osat,.... Gospodarski prag škodljivosti je za smolenec 0,5 rastlin na m<sup>2</sup>, za slak pa 1 rastlina na m<sup>2</sup>. Pleveli zatiramo tudi, če je njihova pokrovnost večja kot 10 %.

Za posamezna ozimna žita je na voljo več registriranih herbicidov. Jarine, posebno oves, so občutljivejše na herbicide, zato je izbira in odmerjanje herbicida zelo važna. Pri izbiri pripravkov bodite pozorni na razvojno fazo posevka in nočne temperature po škropljenju.

Proti enoletnim in večletnim širokolistnim plevelom uporabimo enega izmed sledečih pripravkov:

- v fazi razraščanja v ozimni pšenici in ječmenu: LINTUR 70 WG (150-180 g/ha), ORBIT (0,25 l/ha), U-46 M FLUID (1 l/ha), DUPLOSAN KV (2 l/ha), MUSTANG 306 SE (0,4-0,6 l/ha), GRODYL (20-40 g/ha) ali HERBOCID (1,6 l/ha), ARRAT (0,2 kg/ha),...

- v razraščanju do 2. kolenca lahko uporabimo: Herbicid LONTREL 100 za zatiranje širokolistnih plevelov posebej pa njivskega osata v vseh žitih razen ovsu in rži v odmerku 0,9 l/ha ali pa GRANSTAR 75 WG 10-25 g/ha v pšenici ali pa SAVVY 30 g/ha.

- v razraščanju do razvoja zastavičarja lahko v ozimni pšenici in ječmenu uporabite BASAGRAN DP-P (3 l/ha) ali MEZZO (20-30 g/ha). V posevkih ozimne in jare pšenice lahko zatirate smolenec in slak s STARANE 2 ali s TOMIGAN 250 EC ali TANDUS jara pšenica 0,5 – 1 l/ha, ozimna pšenica - 0,75 - 1,5 l/ha.

Za ozko (travne) in širokolistne pleveli lahko uporabimo:

- v kolenčenju vse do pojava zastavičarja v vseh žitih razen ovsu herbicid SEKATOR OD (0,1 – 0,15 l/ha) ali HUSAR OD (0,1 l/ha), ki ga ne uporabljamo v ovsu in v jari pšenici ter AXIAL ONE (1 l/ha).

Od naštetih herbicidov so za uporabo v jari pšenici in ječmenu registrirani sledeči herbicidi: ARRAT, AXIAL ONE, ERGON, GRODYL, LINTUR, ORBIT, BASAGRAN TOP, DUPLOSAN KV, MUSTANG, SEKATOR OD, SAVVY, BASAGRAN DP-P, HERBOCID in MEZZO.

V jari pšenici so registrirani še GRANSTAR, STARANE, TOMIGAN, v jarem ječmenu pa še in HUSSAR OD.

Za uporabo v ovsu pa so registrirani le LOGRAN 20 WG (ima omejitve pri kolobarju), LINTUR 70 WG, SAVVY, MEZZO, BASAGRAN 480, BASAGRAN DP-P in TANDUS 200 EC.

Anka Poženel, univ.dipl.inž.agr.,  
KGZ Nova Gorica

## VZREJA TELET

Uspešna vzreja telet, namenjenih za obnovo osnovne črede, ima velik ekonomski učinek na vso nadaljnjo proizvodnost črede. To je naložba. Osnovni cilj je vzrediti telico, ki bo telila ob primerni starosti in kondiciji ter bo visoko produktivna in dolgoživa.

S pravilnimi postopki vzreje telet dosežemo, da so telice primerne za osemenitev pri starosti 14 ali 15 mesecev (350 – 400 kg telesne mase), telijo pri starosti 23 ali 24 mesecev (570 – 600 kg telesne mase), so optimalno odporne na presnovne bolezni, imajo dobro razvit in funkcionalen vamp, ter so si sposobne izboriti svoje mesto v čredi. Zelo pomembno je obdobje prvih desetih tednov življenja, ki najmočneje vpliva na to, ali bomo dosegli zgoraj navedene cilje.

Takoj po telitvi naj tele dobi 2 l kolostruma in z mlezivom prve molže napojimo tele ponovno čez 6 - 8 ur. Ta je nenadomestljiv in oskrbi novorojeno tele s protitelesi za določeno obdobje.

Z mlezivom matere napajamo tele 3 dni. Po kolostralnem obdobju se odločimo ali bomo tele napajali z mlekom ali z mlečnim nadomestkom. Prvih 14 dni teleta napajamo 3 krat na dan s po 1,5 l mleka ali raztopino mlečnega nadomestka in vedno naj bo temperatura napoja med 40 do 42°C.

Preglednica 1: Priporočila za napajanje telet

Starost teleta (dni)	Količina napitka (mleko ali ml. nadomestka – L)	Štev. napajanj	Dokrmiljevanje
1 – 3	Kolostrum (10 – 15 % t.m./dan)	3	
4 – 14	1,5	3	voda + TL starter po volji
14 – 30	2 – 2,5	2	voda + TL starter po volji + seno
30 - 45	3	2	voda + TL starter po volji + seno
45 - 60	2,5	2	voda + TL starter po volji + seno
60 - 80	2	2	voda + TL starter po volji + seno

Priporočljivo je, da imajo teleta po 3. dnevu starosti vedno na voljo vodo in TL starter. Napajanje z omejenimi količinami mleka ali mlečnega nadomestka (po priporočilih) bo spodbudilo tele, da bo zgodaj začelo konzumirati TL starter in piti vodo. Ob mleku se bo razvijal vamp, tako, da bo tele po dveh mesecih pripravljeno na odstavev. Kriterij kdaj je tele primerno za odstavev je količina zaužitega TL-starterja, ta naj bo med 1,8 – 2,0 kg/dan.

Smiselno se je vprašati, kaj je bolj ekonomično, ali mleko prodati ali ga napajati teletom? Za 1 kg prirasta potrebuje tele 10 l mleka oz. mlečnega nadomestka. Pri ceni mleka 30 cent/l, je to 3 €, pri uporabi mlečnega nadomestka Denkamilk TOP S (**primeren za KOP** – 125 g za pripravo 1 litra mlečnega nadomestka), je to strošek 2,30 €/ 10 l in za Denkamilk EXTRA (140 g za pripravo 1 litra) znaša 1,75 €/ 10 l.

Preglednica 2: Cenovna primerjava napajanja telet z mlekom ali z mlečnimi nadomestkom (odstavitev pri starosti 11 tednov)

Surovina	Poraba	Cena/l (€/l)	Skupaj strošek za celotno obdobje (€)
Mleko	370 l	0,300	111,00
Denkamilk TOP S	370 l	0,230	85,10
Denkamilk EXTRA	370 l	0,175	64,75

Razlogi, zakaj je priporočljivo, da teličke napajamo z mlečnim nadomestkom:

- Če mleko lahko prodamo, sta mlečni nadomestek in TL starter cenejša.
- Mleko ni vedno enake sestave in kakovosti ter vsebuje premalo nekaterih vitaminov in mineralov.
- Mlečni nadomestek ima stalno enako kakovost, vsebuje več nekaterih vitaminov in mineralov in je lažje prebavljiv kot mleko.

Vesna Perše, Matija Mis (Jata – Emona)



DENKAMILK TOP S



DENKAMILK EXTRA



## UKREPI, KI NADOMEŠČAJO TRETIRANO SEME KORUZE ZA OBVLADOVANJE KORUZNEGA HROŠČA

Koruzni hrošč povzroča škodo v različnih razvojnih stadijih. Odrasli hrošči se najprej hranijo s cvetnim prahom in svilo, potem pa z zrnjem in koruznimi listi. S tem povzročajo zmanjšanje asimilacijske površine in gluhost storžev. Kasneje se hrošči selijo na druge cvetoče rastline, plevela ter druge samonikle rastline.



Slika 1: Koruzni hrošč. (foto: Š. Modic).

Najpomembnejši in najagresivnejši stadij razvoja koruznega hrošča je ličinka, ki živi v tleh in se prehranjuje na koreninah različnih gostiteljskih rastlin, najpomembnejši gostitelj pa je koruza. Posledica napada ličink koruznega hrošča je izredno poškodovan koreninski sistem, kar povzroči slabšo prehranjenost rastlin in poleganje.

Ukrepi za obvladovanje koruznega hrošča so določeni na podlagi Pravilnika o fitosanitarnih ukrepih za preprečevanje širjenja koruznega hrošča (Uradni list RS, št. 21/04, 106/06 in 22/09). Obvezno je izvajanje vsaj enega od ukrepov, ki so navedeni v pravilniku. Ker je še vedno na veljavi prepoved prometa in raba tretiranega semena kuruze z insekticidi

na osnovi klotianidina, tiametoksama in imidakloprida, podajamo v nadaljevanju obrazložitev enakovrednih alternativnih ukrepov.

Pridelovalci kuruze lahko kot fitosanitarni ukrep za preprečevanje gospodarske škode zaradi koruznega hrošča namesto uporabe tretiranega semena kuruze izvedejo enega izmed naslednjih ukrepov:

1. Ob setvi kuruze uporabljajo talni insekticid za zatiranje ličink (pri nas je dovoljeno sredstvo Force 1,5 G), če je bila preteklo leto na tej površini koruza.

2. Opravijo foliarno tretiranje proti odraslim hroščem, če imajo monokulturno pridelavo (dovoljeno je sredstvo Decis 2,5 EC).

3. Na njivo kuruze nastavijo najmanj 10 rumenih lepljivih plošč in v primeru, ko se na ploščo ulovi več kot 5 hroščev na dan (dosežen prag škodljivosti), izvedejo foliarno tretiranje proti odraslim hroščem (Decis 2,5 EC); če pa tega ne morejo storiti, pa v naslednjem letu obvezno opustijo pridelavo kuruze na tisti površini.

4. Preverja navzočnost znakov napada koruznega hrošča, kot sta značilno poleganje kuruze v obliki »gosjih vratov« ali gluhi storži zaradi objedanja svile, kadar postavitev rumeni plošč zaradi obsega pridelave ni izvedljiva in v tem primeru, da opazijo pojav znakov, opustijo pridelavo kuruze na tisti površini vsaj v naslednjem letu.

Na nekem kmetijskem gospodarstvu je mogoča kombinacija vseh ukrepov, kmet pa jih mora načrtovati tako, da mu zaradi obveznega kolobarja (3. in 4. varianata) ne bo zmanjkalo pridelovalnih površin. Zavedati se moramo, da je osnovni in **najučinkovitejši ukrep za zmanjševanje populacije koruznega hrošča pravilen KOLOBAR.**

Talni nesistemični insekticid Force 1,5 G je v obliki finega granulata in ga lahko uporabljamo ob setvi kuruze izključno s

sejalno oziroma sadilno opremo, ki ima dodatno nameščeno opremo za zadelavo (inkorporacijo) granul na globino 5-8 cm. Uporaba sredstva brez primerne opreme za inkorporacijo granul, ni dovoljena. Uporaba je smiselna predvsem tam, kjer so težave s strunami.

Insekticid Decis 2,5 EC apliciramo foliarno ob polni višini koruze v avgustu, na podlagi napovedi s strani svetovalne službe. Uporabljamo namenske škropilnice z visoko nameščenimi škropilnimi letvami in cevni podaljški do višine storža ter pršilniki s pršilnim topom (Slika 2 in 3). Sredstvo je prav tako nevarno za okolje in strupeno za čebele, zato lahko z njim tretiramo najprej dve uri po sončnem zahodu in v nočnem času največ dve uri pred sončnim vzhodom.



Slika 2: Škropilnica z visoko nameščenimi škropilnimi letvami in cevni podaljški do koruznega storža, ki se uporablja za zatiranje odraslih osebkov koruznega hrošča (foto: Š. Modic).



Slika 3: Pršilnik s pršilnim topom za nanašanje insekticidov proti odraslemu koruznemu hrošču (foto: Š. Modic).

Več informacij najdete na spletni strani Fitosanitarne uprave Republike Slovenije: [http://www.fu.gov.si/si/storitve\\_in\\_ukrepi/posebno\\_nadzorovani\\_organizmi/koruzni\\_hrosc/](http://www.fu.gov.si/si/storitve_in_ukrepi/posebno_nadzorovani_organizmi/koruzni_hrosc/)

## POLETNI DELOVNI ČAS TRGOVIN (VELJA DO 30. 10. 2012):

Trgovina	Delovni čas			TELEFON (Omrežna št. 07)
	Od pon. do petka	Sobota	Nedelja	
KOC Lenart Sevnica	7.00 -17.00	7.00 -12.00	Zaprto	81 63 630
KOC Simon grad. material	7.00 -17.00	7.00 -12.00	Zaprto	81 63 634
OC Gregor Dolenja vas	7.00 -18.00	7.00 -13.00	Zaprto	49 88 712
KOC Bizeljsko	7.00 -17.00	7.00 -12.00	Zaprto	45 20 350
KOC Dobova	7.00 -17.00	7.00 -12.00	Zaprto	49 92 850
KOC Senovo	7.00 -18.00	7.00 -12.00	Zaprto	48 81 330
KO Tržišče	7.00 -17.00	7.00 -12.00	Zaprto	81 63 670
KO Šentjanž	7.00 -17.00	7.00 -12.00	Zaprto	81 63 682
OC Studenec	7.00 -18.00	7.00 -12.00	8.00 -12.00	81 63 690
PE Marjeta Bučka	7.00 -18.00	7.00 -12.00	8.00 -11.00	38 46 700
Živila Tržišče	7.00 -18.00	7.00 -12.00	8.00 -11.00	81 63 672
Živila Šentjanž	7.00 -18.00	7.00 -12.00	7.00 -12.00	81 63 680
Rondo Krmelj	7.00 -19.00	7.00 -12.00	8.00 -11.00	81 63 650
Izidor	6.00 -19.00	6.00 -13.00	8.00 -11.00	81 63 660
Resa Krško	7.00 -18.00	7.00 -13.00	8.00 -11.00	48 81 335
Vrtni center Dalija	7.00 -17.00	7.00 -12.00	Zaprto	81 63 638
Grajska mesnica	7.00 -14.00 (pon-tor) 7.00 -16.00 (sre-pet)	7.00 -12.00	Zaprto	81 63 644

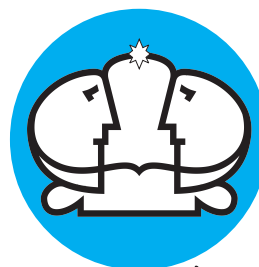
### Skupne službe kmetijstva KZ Sevnica

**Vodja:** Jožica Turner  
(07) 81-63-608  
GSM 041-270-922

**Odkup mleka:** Branko Klenovšek  
(07) 81-63-609  
GSM 040-206-202

**Odkup živine:** Boris Kokove  
(07) 81-63-609  
GSM 031-651-162

**Odkup lesa:** Mirko Mavrič  
(07) 81-63-618  
GSM 031-648-062



Osebnost Vaša